RAADSINFORMATIEBRIEF

VAN HET COLLEGE VAN B&W
VOOR de gemeenteraad
CC
DATUM 26 oktober 2021

ONDERWERP Gebiedsontwikkeling Veenweiden Krimpenerwaard

BIJLAGE Beantwoording vraag 1 SV21-077, Voortgang NNN

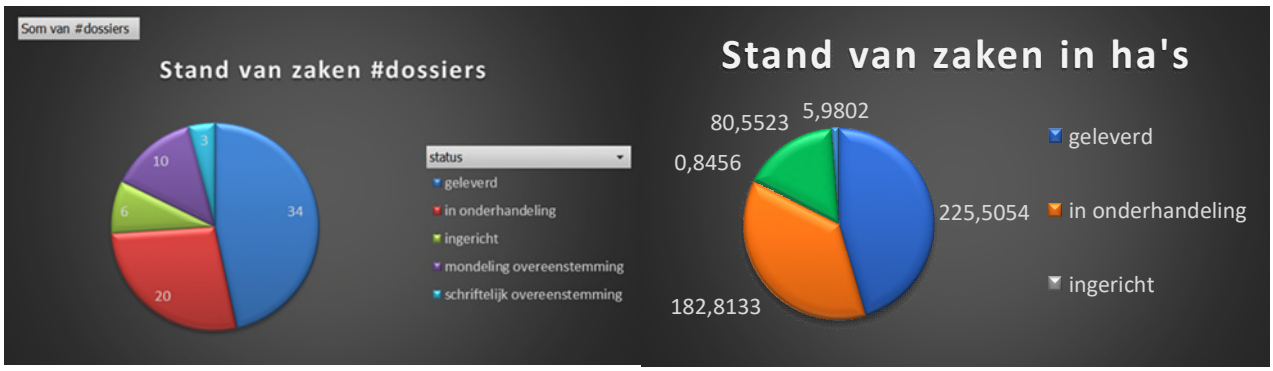
Beste meneer, mevrouw,

Met uw raad is tijdens de vergadering van 2 april 2019 afgesproken dat u regelmatig wordt geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot zelfrealisatie en verwerving. Dit is de vierde voortgangsbrief. Genoemde cijfers zijn de stand van zaken eind september 2021.
In de bijlage vindt u bovendien de antwoorden op vraag 1 van de raadsvragen SV21-077, Voortgang NNN. Bij de beantwoording van deze raadsvragen op 24 augustus is aangegeven dat deze vraag 1 omtrent een update van de stand van zaken zelfrealisatie via de reguliere briefing middels de (voorliggende) RIB zelfrealisatie en verwerving beantwoord zou worden, omdat dit een moment is waarop de laatste stand van zaken met betrekking tot de gebiedsontwikkeling verwerkt is.

In de Krimpenerwaard is (bruto) 2.250 hectare bestemd voor natuur (NNN-gebied). Daarvan is al een groot deel in eigendom van de provincie Zuid-Holland en het Zuid-Hollands Landschap. Een deel van die gronden is de afgelopen jaren al ingericht als natuurgebied ((Nesse Berkenwoudse Driehoek Oudeland (NBO) en Bergambacht West). Er zijn ook enkele particuliere eigenaren die hun eigen grond nu al hebben ingericht als natuurgrond. Al deze gronden vallen daarmee buiten de onteigeningsprocedure.

Uitgangscijfers
In 2018 zijn met 73 grondeigenaren onderhandelingen gestart om te komen tot zelfrealisatie of verkoop van grond. De 73 grondeigenaren hadden in totaal 496 hectare (ha) in bezit. De rapportages gaan daarom steeds over de stand van zaken met betrekking tot deze groep eigenaren en deze hoeveelheid hectares. Hectares worden afgerond op hele getallen om het overzichtelijk te houden.

Grondverwerving



De linker cirkeldiagram geeft de stand van zaken met peildatum 30 augustus 2021 weer en gaat uit van de dossiers die vanaf 1 januari 2018 in onderhandeling waren voor zelfrealisatie of verkoop (totaal 73 dossiers). In 2020 is besloten 5 grondeigenaren (tezamen circa 1 ha) uit de onteigening te halen vanwege de zeer kleine oppervlaktes binnen de NNN. Vanaf 1 januari 2021 waren er dus nog **68 grondeigenaren** in onderhandeling met een gezamenlijke oppervlakte van **495 ha**.

Stand van zaken t/m augustus 2021

- Van de ca 496 ha te verwerven grond vanaf 1 januari 2018 is t/m augustus 2021 totaal (afgerond) ca 226 ha overeenstemming bereikt (verkoopakte gepasseerd/ uitvoeringsovereenkomst zelfrealisatie getekend), waarvan 35 ha in de 1e helft van 2021:
    - Ca 190 ha tussen 1-1-2018 en 31-12-2020 minnelijk verworven (26 grondeigenaren)
    - Ca 8 ha tussen 1-1-2021 en 30-8-2021 minnelijk verworven (4 grondeigenaren)
    - Ca 28 ha tussen 1-1-2021 en 30-8-2021 uitvoeringsovereenkomst zelfrealisatie getekend (6 grondeigenaren)

- Resteert in totaal dus nog ca 270 ha van 33 grondeigenaren om te verwerven)*:
    - Ca 125 ha middels zelfrealisatie (18 grondeigenaren)
    - Ca 145 ha middels verwerving (15 grondeigenaren)
- NB Er is één grondeigenaar die zowel aan zelfrealisatie doet als grond verkoopt. Deze wordt dubbel geteld zodat optelling soms uitkomt op 74 in plaats van 73 dossiers)
- Er zijn momenteel 7 partijen (geen kandidaat-zelfrealisatoren) opgenomen in de 1e tranche van onteigening. Zij hebben tezamen circa 100 ha. Het betekent dat zij het laatste minnelijk bod hebben ontvangen, inclusief de concept dagvaarding. Tevens is de verzoekschriftprocedure gestart. Eind oktober vindt de opname plaats.

Grondruil

Er vindt een grondruil plaats tussen het Zuid-Hollands Landschap (ZHL) en de provincie Zuid-Holland. Doel hiervan is om gronden in de toekomst efficiënt te kunnen beheren; gronden in geel gebied worden van ZHL naar provincie overgedragen (met in toekomst natuur met agrarisch medegebruik), terwijl gronden in blauw gebied van provincie naar ZHL worden overgedragen (met in de toekomst hoogwaardige natuur). Hiervan is de 1e tranche afgewikkeld. Wanneer dit in het kader van grondverwerving of ten behoeve van uitvoeringsovereenkomst nodig is, kan nog grond geruild worden met ZHL in een volgende tranche.

Zelfrealisatie

Als een grondeigenaar uitvoeringsovereenkomst tekent, wordt hij/zij aan de onteigeningsprocedure onttrokken. Tot 25 mei zijn natuurinrichtingsplannen van zelfrealisatoren beoordeeld, op grond waarvan medio juni een ondertekende uitvoeringsovereenkomst moest zijn gesloten.

- Op 16 juni 2021 heeft de stuurgroep de balans opgemaakt. Op dat moment hadden reeds 5 zelfrealisatoren een uitvoeringsovereenkomst voor zelfrealisatie ondertekend, en één kandidaat had zelf besloten niet voor zelfrealisatie te gaan. De stuurgroep heeft voor de overige dossiers besloten dat: 7 kandidaat-zelfrealisatoren met een goedgekeurd natuurinrichtingsplan, een uitvoeringsovereenkomst kunnen aangaan, waarvoor de termijn wordt verschoven naar 1 november.
- 5 kandidaat-zelfrealisatoren die een goedkeuring van het natuurinrichtingsplan ‘onder voorbehoud’ hadden, de ruimte krijgen om hun natuurinrichtingsplan succesvol af te ronden, en tot 1 november de tijd krijgen om een uitvoeringsovereenkomst aan te gaan;
- 2 kandidaat-zelfrealisatoren akkoord krijgen voor het natuurinrichtingsplan waarbij naar oordeel van het programmabureau een goede onderbouwing is gegeven voor het op een of enkele onderdelen afwijken van het bij het bestemmingsplan behorende inrichtingsplan. Ook deze kandidaat-zelfrealisatoren kunnen tot 1 november een uitvoeringsovereenkomst aangaan;
- dat er 3 zelfrealisatie-kandidaten als ‘bijzondere gevallen’ waren te oormerken, voor wie uiteenlopende moverende redenen of ongelukkige omstandigheden waren vastgesteld waardoor het niet gelukt was om het natuurinrichtingsplan tijdig geaccordeerd te krijgen. Vanwege de verschoven termijn voor de uitvoeringsovereenkomst heeft de stuurgroep deze kandidaten ook meer tijd geboden om tot een geaccordeerd natuurinrichtingsplan én tot een uitvoeringsovereenkomst te komen (uiterlijk 1 november);

- dat 2 kandidaat-zelfrealisatoren onvoldoende overtuiging hadden geleverd in staat te zijn om de voorgedragen beoogde natuurtypen en natuurkwaliteit te realiseren (geen akkoord op het natuurinrichtingsplan). Hiervoor heeft stuurgroep aan gemeente voorgesteld om het onteigeningstraject te starten, en tegelijkertijd heeft de stuurgroep deze kandidaat-zelfrealisatoren de mogelijkheid geboden om nog een aangepast natuurinrichtingsplan in te dienen en vóór 1 november een uitvoeringsovereenkomst aan te gaan;
- 2 grondeigenaren zijn niet verder gegaan met zelfrealisatie en zij zijn voorgedragen voor minnelijke verwerving/onteigening.

Stand van zaken (peildatum 30 september 2021)
Op dit moment zijn tal van overeenkomsten in afronding, inclusief de bijbehorende koop- en 6-jarige pachtovereenkomsten. De meeste overeenkomsten liggen klaar ter ondertekening maar de tijd dringt.
De stand van zaken is nu als volgt (30 september 2021):
- 6 zelfrealisatoren hebben een goedgekeurd natuurinrichtingsplan en tevens ook de uitvoeringsovereenkomst ondertekend.
- 12 kandidaat-zelfrealisatoren hebben een goedgekeurd natuurinrichtingsplan, maar nog geen uitvoeringsovereenkomst ondertekend.
- 1 kandidaat-zelfrealisator heeft nog een akkoord ‘onder voorbehoud’ op het natuurinrichtingsplan.
- In totaal doorlopen nog 5 kandidaat-zelfrealisatoren het beoordelingsproces om tot een goedgekeurd natuurinrichtingsplan te komen. Een daarvan is zelfrealisatie opnieuw opgepakt, hetgeen minnelijk is overeengekomen na de concept dagvaarding.
- Voor 3 kandidaat zelfrealisatoren is het zelfrealisatiespoor gestopt en volgt minnelijke verwerving /dagvaarding tot onteigening.

Subsidieregeling SKNL als volgende stap na de uitvoeringsovereenkomst
Inmiddels is de nieuwe termijn van 1 november nabij. Sommige erkende zelfrealisatoren zijn gestart met de aanvraag van SKNL-subsidie (Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap) voor afwaardering en aanleg. Daarbij is in overleg met RVO gebleken dat er een risico is op ongeoorloofde staatssteun doordat eerst de uitvoeringsovereenkomst is of wordt aangegaan en daarna pas de subsidieaanvraag wordt ingediend voor afwaardering van de gronden. Dit was omgedraaid vanwege de toenemende tijdsdruk op de inrichting en de extra tijd die geboden is voor zelfrealisatie. Om het risico op staatssteun weg te nemen moet een artikel in de uitvoeringsovereenkomst worden aangepast. Daardoor wordt de uiterste termijn van 1 november niet gehaald.
Een ander knelpunt doet zich voor bij de subsidieverlening via RVO voor de inrichting van de extra gronden die van de provincie worden gepacht. Dit gebeurt in slechts enkele gevallen. Omdat de zelfrealisatoren die gronden wel zelf willen inrichten, wordt voor de inrichting van die gronden door de provincie opdracht verleend aan de zelfrealisator.

Nieuwe einddatum
Beide knelpunten in de SKNL-regeling hebben geleid tot vertraging voor het sluiten van overeenkomsten, hetgeen de zelfrealisatoren niet valt te verwijten. Daarom wordt de uiterste termijn van 1 november verschoven naar 1 december 2021. Indien het nóg meer tijd vergt, heeft het grote gevolgen voor het verdere ontwerp- en inrichtingsproces tot 2026. Daarom zal, indien er op 1 december geen ondertekende uitvoeringsovereenkomst ligt, de stuurgroep aan de gemeente adviseren om tot dagvaarding over te gaan.
De stuurgroep adviseert de zelfrealisatoren om ook de SKNL aanvraag zo spoedig mogelijk in te dienen, waarvoor de regeling SKNL in 2021 een maand langer wordt opengesteld, namelijk tot 30 november. De prioriteit ligt echter bij de overeenkomsten; de subsidieaanvraag kan ook in de volgende openstelling, begin 2022 nog worden ingediend.

Informatiebijeenkomst
Op 28 oktober wordt samen met het natuurbeheercollectief een besloten informatiebijeenkomst voor alle (kandidaat-)zelfrealisatoren gehouden om onder andere een toelichting te geven op deze wijzigingen in de uitvoeringsovereenkomst en de afronding van de overeenkomsten.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Krimpenerwaard,
de secretaris, de burgemeester,

J. Hennip mr. R.S. Cazemier